

РЕЙ БРЕДБЪРИ ПАРЧЕ ДЪРВО

Превод от английски: Маргарита Златарова, 1980

chitanka.info

— Седнете, млади човече — каза офицерът.

— Благодаря — младият човек седна.

— Слушал съм нещичко за вас — бодро каза офицерът. — В същност нищо особено. Очевидно нерви. Тъй дълго време няма да изкарате. Преди два месеца, когато за пръв път ми казаха за вас, си помислих, че трябва да ви повикам. Надявам се, нямате нищо против да смените работата си. Искате ли да заминете за чужбина, в някоя друга зона? Заседналата работа ви погубва: може би е по-добре да отидете да воювате, както преди.

— Нямам такова намерение — каза младият сержант.

— А какво искате?

Сержантът вдигна рамене и погледна ръцете си.

— Да живея в мир. Една нощ искам да науча, че всички топове са се покрили с ръжда, че бактериите вътре в бомбите вече не могат да се размножават, че танковете са измрели и като праисторически чудовища са потънали в асфалтовите блата. Ето какво искам.

— Това, разбира се, всички бихме желали — каза офицерът. — А сега престанете с това идеалистично бълнуване и ми кажете къде искате да ви изпратим? Имате избор: в Западната зона, в Северната. — Офицерът шумно разстла на масата розова карта.

Но сержантът все гледаше ръцете си, сякаш именно с тях разговаряше.

— А какво ще правите вие, офицерите, какво ще правят изобщо всички хора, какво ще прави целият свят, ако утре се събуди и вместо оръжия намери купчина ръжда?

Офицерът си помисли, че вече е време сериозно да се заеме със сержанта. Но той спокойно се усмихна:

— Това е интересен въпрос. Винаги са ме занимавали подобни теории и мога да отговоря: ще настъпи паника. Всяка страна ще си помисли, че тя единствена е останала без оръжия и ще започне да вини враговете си за тази беда. Ще се надигнат вълни от самоубийства, ще се изтощят запасите, хиляди трагедии...

— И след това — каза сержантът, — когато хората разберат, че в същност няма вече оръжия и няма от какво да се страхуват, и изведнъж отново настане мир, какво ще стане тогава?

— Тогава те тутакси ще се въоръжат.

— А ако ги спрат?

— Тогава ще се пребият един друг с юмруци. Ако, разбира се, се стигне до това. Огромни армии от мъже в боксьорски ръкавици със стоманени шипове ще се съберат по границите. А ако им вземат ръкавиците, ще се бият с нокти и ще се ритат с крака. Ако им отрежат ноктите, ще започнат да се плюят един друг. А ако им изтръгнат езиците и затъкнат гръклните, те така ще отровят атмосферата с ненавист, че всички комари ще измрат, а птиците ще изпаднат от телеграфните жици.

— И така вие мислите, че това няма да помогне? — рече сержантът.

— Разбира се, че няма. Това е все едно да се опиташ да строиш бронята на костенурка. Цивилизацията ще гълтне за последен път въздух и ще загине от шок.

Младият човек поклати глава:

— Вие лъжете и мене, и себе си само защото тук добре сте се подредили!

— Наречете го така: деветдесет процента цинизъм и десет процента рационализъм. Идете си, освободете се от всяка ръжда и нека да забравим това.

Сержантът бързо вдигна глава:

— Но как разбрахте, че съм я получил?

— Какво сте получили?

— Ръждата, разбира се.

— За какво говорите?

— Аз мога да направя това, нали знаете. Мога да започна дори сега, ако поискам.

Офицерът се засмя:

— Престанете с вашите шеги.

— Съвсем сериозно ви говоря. Дори исках да дойда при вас и да ви кажа. А сега се радвам, че сам ме повикахте. Дълго работих над това изобретение, мечтаех за него. Тук работата е само в структурата на някои атоми. Може би помните, че атомите в стоманената броня се намират в определен ред? Та аз търсех пътя, по който може да се наруши този ред. Знаете ли, залегнах над физиката и металургията. Дойде ми наум, че ръждата през цялото време се носи във въздуха. Водните пари — те са навсякъде. С тяхна помощ стоманата може да се разпадне. Но ще действува не на всички метали. Нашата цивилизация

е построена на стоманата, а аз не искам да разруша по-голямата част от къщите. Ще унищожа само топовете, снарядите, танковете, бомбардировачите, военните кораби. Нали ако потрябва, машините могат да работят, ако са направени от мед, пиринч или от алуминий? Само ще мина по край всички тези оръжия, а когато се приближа съвсем близко, те сами ще се разпаднат.

Офицерът се наклони над масата, като се втренчи в сержанта:

— Мога ли да ви попитам нещо?

— Да.

— На вас никога ли не ви е идвало наум, че сте Христос?

— Не, но разбрах, че бог стои зад мен, защото с негова помощ намерих това, което търсех. Вие това ли имахте пред вид?

Офицерът бръкна в горното си джобче, извади оттам скъпa химикалка с гилза вместо капачка. Опита я как пише и започна да запълва някакъв лист.

— Искам още днес да дадете това на доктор Матюз. Нека ви провери още веднъж. Не че подозирам нещо, но и вие сам навярно чувствувате, че трябва да се обърнете към лекар.

— Така значи, предполагате, че моята машина е измислица? — възклика сержантът. — Съвсем не. Тя е толкова малка, че може да се скрие дори в тази кутия от цигари. Действува на 900 мили. Мога да пребродя цялата страна за няколко дни, разрушавайки определен вид стомана. Другите страни няма да се радват на предимството си пред нас, защото, щом техните оръжия се приближат, в миг ще ръждясат. После ще отида в Европа. Точно след месец навсякъде по света с войните ще бъде свършено. Дори и не зная как ме осени тази идея. Толкова е невероятно, като атомна бомба. Чаках цял месец, обмислях всяка дреболия. Вълнуващо ме въпросът: какво ще стане, както вие се изразихте, ако строшим бронята на костенурката? Но сега почти се реших. Нашият разговор още повече ме убеди. Никой не е предполагал, че аеропланът някога ще излети, никой не е мислил, че атомът някога ще се взриви, както никой сега не смята, че мирът някога ще настъпи. Но той ще настъпи!

— Ще дадете ли тази хартийка на доктор Матюз? — каза припряно офицерът.

Сержантът стана.

— И тогава вие няма да ме изпратите в друга зона?

— Не, сега няма да ви изпратя. Размислих. Нека Матюз реши.

— Тогава е решено — каза младият човек. — След няколко минути ще мина покрай поста. Вече имам пропуск. Много ви благодаря, че ми отделихте малко от скъпоценното си време, сър.

— Слушайте, сержанте, плюйте на всичко това. Не отивайте никъде. Никой няма намерение да ви докосне дори.

— Това е истина. Защото още никой не ми вярва. Довиждане, сър — сержантът отвори вратата и излезе.

Вратата се затвори зад него и офицерът остана сам. Постоя известно време с поглед към вратата, после въздъхна и изтри лицето си с ръце. Телефонът иззвъня. Той разсяно взе слушалката.

— О, докторе, здравейте. Тъкмо се канех да ви позвъня. — Пауза. — Да, исках да го изпратя при вас. Слушайте, има ли смисъл да оставяме този човек тук? Струва си? Е, щом вие казвате това, докторе... Може би трябва да му се даде отпуск за по-дълго време. Този нещастен младеж има доста странна илюзия. Да, да. Срамно е, разбира се. Ето какво прави една шестнадесетгодишна война.

Гласът в слушалката избръмча нещо в отговор.

Офицерът го изслуша и кимна.

— Ще си запиша това. Една секунда — той бръкна за химикалката си. — Почакайте една минута. Винаги забравям къде какво слагам. — Потупа по джоба си. — Преди минута беше тук. Почакайте. — Отмести телефона и започна да тършува в бюрото, като издърпваше чекмеджетата. Отново порови в джобовете на куртката си. Ръцете му престанаха да се движат. После отново бръкна бавно в джоба си и го изследва. Двата му пръста, палеца и показалецът, измъкнаха оттам щипка от никакво вещество.

Изсила веществото на стоящия пред него бележник: малко ситен прашец, жълточервена ръжда. Замря, като я съзерцаваше почти минута. После хвана слушалката.

— Матюз — каза той, — веднага сложете слушалката. — Чу се щракане. Бяха затворили слушалката и тогава офицерът набра друг номер. — Ало, постът ли е? Слушайте: сега оттам ще ми е един човек, вие го знаете, нарича се сержант Холис, спрете го, стреляйте в него, убийте го, ако потрябва. Не питайте нищо, убийте този кучи син. Чувате ли ме, аз, офицерът, ви заповядвам! Да, убийте го, аз казвам!

— Но, сър — рече изумен глас на другия край на жицата, — аз не мога, аз не...

— Какво значи това не мога, дявол да ви вземе!

— Защото... — гласът изчезна. Чуваше се само дишането на пазача, намиращ се на разстояние една миля.

Офицерът още по-силно стисна слушалката.

— Слушайте ме, слушайте, дръжте пушката готова.

— Не мога да стрелям в този човек — каза постът.

Офицерът се облегна на стола. Половин минута седя така, затворил очи, като вдишваше дълбоко въздух.

На улицата сега вече (нямаше нужда дори да погледне през прозореца, пък и никой не би могъл нищо да му разкаже) снарядите и оръжието се превръщаха в мека червеникова ръжда, самолетите се разпадаха на кафеников ръждив вятър, превръщайки се в пустота, танковете тънеха като динозаври (така ли беше казал сержантът?) в праисторическите асфалтови блата. Товарните камиони се разкапваха в жълтениково-кафеникови кълба дим, шофьорите падаха на пътя и само гумите на колелата продължаваха да се търкалят нататък.

— Сър... — каза охраната, която там далече виждаше всичко това. — О, боже...

— Слушайте, слушайте! — завика офицерът. — Тръгнете след него, хванете го, душете го, бийте го с юмруци, с крака, под ребрата, пребийте го до смърт, направете всичко, но го спрете. Аз сега! — Той хвърли слушалката.

Инстинктивно дръпна долното чекмедже на бюрото, за да вземе пистолета. В новичкия кобур имаше купчинка кафява ръжда. Офицерът изруга и скочи от мястото си.

По пътя към вратата хвана стола — ето го дървото — си помисли той: „Старото добро дърво, стария добър клен“. Запрати го два пъти към стената, докато се строши. После хвана един от краката на стола и силно го стисна в ръката си. Лицето му беше червено от напрежение, въздухът засвистя в ноздрите, устата му се разтвори широко. Удари с длан по крака на стола, за да провери здравината му.

— Здраво е, дявол да го вземе, а сега да вървя! — извика той.

И като продължаваше да крещи, избяга от стаята и хлопна вратата.

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 11/1980 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.